

Ранно-пролетни агротехнически и растителнозащитни грижи при разсадопроизводство

Автор(и): Растителна защита
Дата: 27.02.2021 Брой: 2/2021

Основни вредители за периода:

Сечене на разсада

Листни въшки

Галови нематоди

Попово прасе

Сечене на разсада

Същинско сечене

Причинители: Phythium, Phytophthora, Rizoctonia и др.

Симптоми:

При по-гъстия, изнежен разсад, отглеждан при по-висока температура и влажност се наблюдава загиване на стъблото непосредствено над почвената повърхност или малко под нея;

Причинителите са разпространени посъвместно. Особено силно се размножават във влажна и богата на органично вещество почва, при температура около 25 градуса и недостатъчна светлина.

Лъжливо сечене

Причинител: Неинфекциозно заболяване

Симптоми:

В областта на кореновата шийка и малко над нея стъблото изтънява като конец и растението поляга;

Поразените участъци са сухи;

През повреденото място могат да проникнат сапрофитни организми;

Проявява се при високи температури, засушаване и прегряване на почвената повърхност;

Отначало се “изсичат” отделни растения. След това болестта обхваща съседните до тях, като се образуват петна от заболели растения. По-късно те изсъхват и в лехата остават празни места;

Сечението може да нападне и застарели разсадни растения. При тях загиват кората в основата на стъблото, без да засяга проводящи снопчета. Такъв разсад не клюмва, а спира растежа си и след известно време увяхва и изсъхва;

От сеченето по-силно страда гъстия, прераснал и изнежен разсад;

При пипера повреди от тази болест са по-големи при висока влажност на въздуха и повишаване на температурите;

Повишена чувствителност към болестта имат и едностранчиво подхранваните с азот растения, особено когато се отглеждат при недостатъчно светлина.

Контрол:

Засяване на семената при оптимална гъстота;

Обеззаразяване на семената с продукта Флоузан ФС - 180 мл/100 кг семе срещу почвени патогени при домати;

Разсадите да се отглеждат на обеззаразени торопочвени смеси;

За обеззаразяване на почвата (в отсъствие на растения) в стоманено-стъклени оранжерии може да се използва продукта Немасол 510 – 8-10 л/дка срещу галови нематоди, почвени патогени и плеселни семена, като по-високата доза се прилага при преобладаващо нападение от почвени патогени. Внася се посредством апликатор с валиране, както и чрез системите за капково напояване, с последващо валиране или покриване с полиетилен;

След поникване, да се поддържа оптимална температура (18-20°C) и влажност на почвата около 70% от ППВ в култивационните съоръжения;

Поливките да се правят с малко количество вода, за да се избегне краткотрайно преовлажняване, последвано от продължително засушаване;

Разликата между почвената и въздушната температура да не надвишава 6-8 °C;

Редовно проветряване на култивационните съоръжения и засенчване когато се налага;

Профилактични третираня на разсада може да се извършват през седем дни във фаза кръстосване при зеленчуковите култури с медни фунгициди; При поява на сечене болните растения се почистват, петната се изгарят с 3% р-р на син камък или амониева селитра, поливките се намаляват, а здравите растения се третират с разрешени системни фунгициди.

Листни въшки – сем. Aphididae

Симптоми:

В резултата на храненето причиняват хлоротични петна и деформации на листата, закърняване и увяхване на растенията;

Замърсяване на листната повърхност от отделяната от въшките „медена роса“;

Листните въшки са вектори и на опасни вирусни болести.

Контрол:

При установяване дори и на един екземпляр в лехите с разсад, трябва незабавно да се третира с някои от регистрираните за употреба продукти за растителна защита;

Последното третиране се извършва непосредствено преди изнасяне на разсада на полето;

Унищожаване на плевелната растителност около и в лехите, която е благоприятна среда за запазване и източник на зараза от вируси;

Пръскане с регистрирани афициди.

Галови нематоди – *Meloidogyne spp.*

Симптоми:

Образуване на подутини и деформации по корените на растенията, наречени – гали;

Нарушено сокодвижение в растенията, намален прием на вода и хранителни вещества от почвата;

При силно нападение се забавя растежа, започва пожълтяване на листата и увяхване;

Проявата на симптоми по надземните части зависи от плътността на нематодите в почвата и от агроклиматичните условия (температурата, влагата, почвения тип и т.н.).

Контрол:

Почвен анализ на площите предвидени за отглеждане на разсад и зеленчуци;

Използване на устойчиви сортове;

Обеззразяване на почвата, предназначена за разсадопроизводство с регистрирани нематоциди срещу галови нематоди по оранжерийни зеленчуци.

Попово прасе – *Grillotalpa grillotalpa*

Симптоми:

Неприятелят напада всички зеленчукови култури, отглеждани в парници, оранжерии и на полето; Зимуващите индивиди се активизират напролет при затопляне на времето, като в култивационните съоръжения при разсадо-производството се срещат още през февруари.

Контрол:

Добра обработката на почвата за разрушаване ходовете и гнездата на поповото прасе, както и унищожаване на различните му стадии;

Използване на малки площи на водни капани заровени в почвата до горния ръб на съда или разхвърляне на купчини оборски тор, в които се събира неприятеля;

Прилагане на регистрирани готови примамки.

Чеснова муха – *Suilia lurida*

Повреди:

Вреди ларвата, която се вгризва в стъблото, след което се придвижва към луковицата, където продължава да се храни;

Растенията спират развитието си, листата им пожълтяват и увяхват, стъблата са кухи, луковиците омекнали;

Неприятелят има едно поколение годишно и зимува като възрастно;

Летежът на презимувалите възрастни започва много рано – февруари-март;

Чесновата муха напада чесъна и лука засадени през есента.

Контрол:

Химичната борба е насочена срещу възрастното, преди яйцеснасяне;

Провежда се през февруари-март, при установени 5 мухи на 10 откоса със сак;

Извършване на 2-3 последователни пръскания през 8-10 дни, като задължително се прибавя прилепител към работния разтвор;

По-ранно засаждане на чесъна през есента;

Своевременно провеждане на всички мероприятия, които осигуряват развитието на силни растения – сеитбообръщение, борба с плевелите и др.;

Да се избягва торенето на чесъна с оборски тор, който привлича мухите за яйцеснасяне;

Чесънът за зелено не се третира срещу неприятеля.